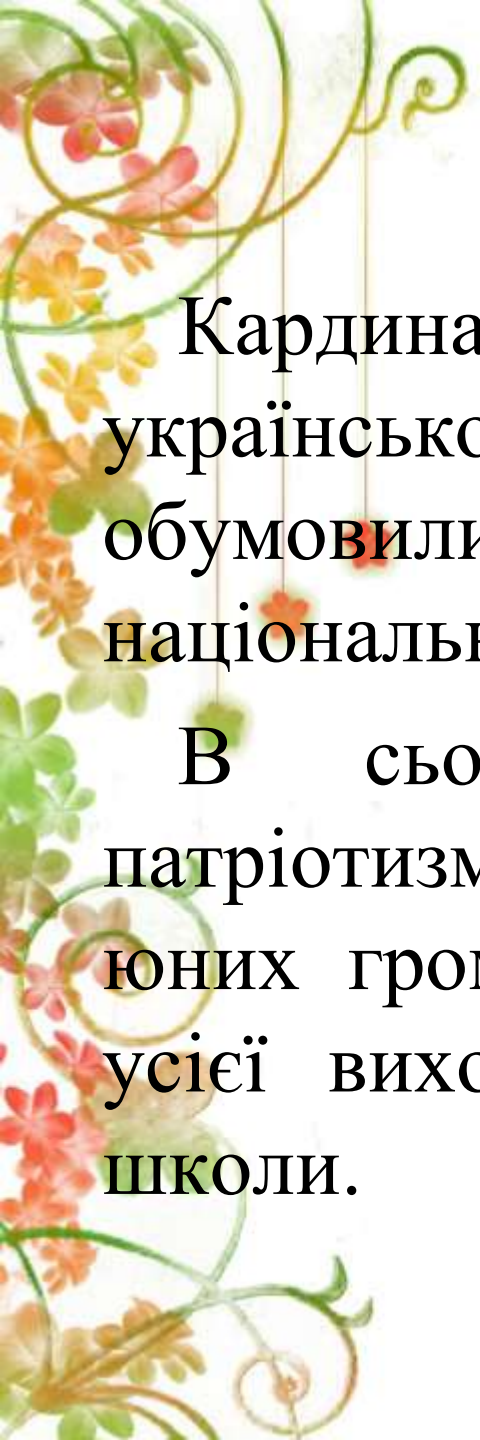


*Мої перші кроки у становленні  
національної свідомості та  
патріотичних почуттів школярів*

*Бойко Уляна Станіславівна  
вихователь групи продовженого дня  
НВО ЗШ І-ІІІ ступенів №18*



Кардинальні зміни, які відбулися в житті українського народу останнім часом обумовили необхідність оновлення національної системи освіти і виховання.

В сьогоденних умовах формування патріотизму, національної самосвідомості юних громадян стає центральним напрямом усієї виховної діяльності початкової ланки школи.

# Поняття «патріотизм» та мета патріотичного виховання

- Поняття **патріотизму** виражає найвищу і найсильнішу духовну силу, що зумовлює активну життєву позицію людини. Завдяки почуттю патріотизму людина стає сильною, здатною творити і розбудовувати свою національну державу, що виступає гарантом стабільності й могутності народу, його безсмертя.
- **Метою патріотичного виховання** є становлення громадянина – патріота України, готового самовіддано розбудувати її як незалежну, соціальну державу, забезпечити її національну безпеку, знати свої права та обов'язки, цивілізовано відстоювати їх, сприяти єднанню українського народу.

*Для досягнення виховної мети з формування патріотичних почуттів молодших школярів було проведено:*

- Виховна бесіда за темою: «Україна – єдина країна»
- Усний журнал: «Відомі спортсмени України та Кіровоградщини»
- Екскурс в історію «Кіровоградщина – моя маленька Батьківщина»
- Інформаційно-пізнавальна година «День української писемності та мови»
- Круглий стіл за темою: «Подорож містами України. Визначні місця»
- Усний журнал «Зимові народні звичаї, обряди» та ін.



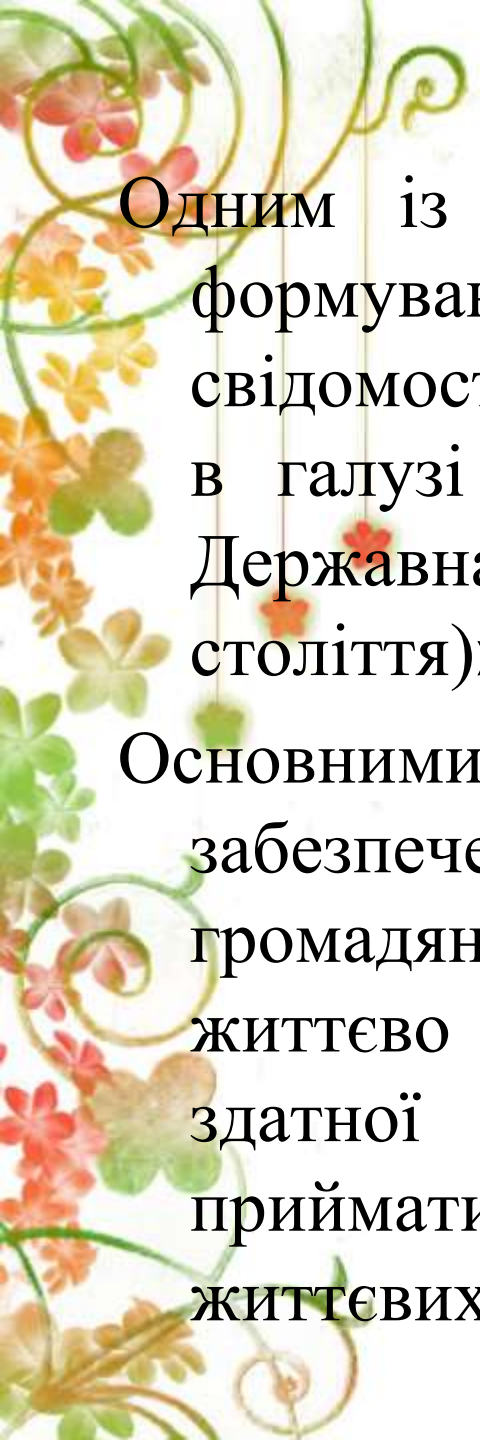




## *Національна свідомість та етапи її формування*

**Національна свідомість** – це усвідомлення себе часткою українського народу, носієм національних цінностей, що склалися в процесі тривалого історичного розвитку українців як нації, своєї близькості й спорідненості із своїми співвітчизниками.


Національна свідомість складається протягом століть у процесі історичного становлення нації, яка виборює свою політичну і культурну незалежність.



Одним із головних завдань сучасної школи є формування в учнівської молоді національної свідомості. На це націлюють державні документи в галузі освіти: Закон України «Про освіту», Державна програма «Освіта (Україна ХХІ століття)».

Основними завданнями сучасної школи є забезпечення умов для виховання школяра як громадянина України, вільної, демократичної, життєво і соціально компетентної особистості, здатної здійснювати самостійний вибір і приймати відповідальні рішення у різних життєвих ситуаціях.





- У розвитку національно-патріотичної свідомості дитини та зрілої людини можна виділити щонайменше три етапи, які накладають на цю свідомість певний відбиток, збагачують її зміст:

- 1) етап раннього етнічно-територіального самоусвідомлення;

- 2) етап національно-політичного самоусвідомлення;

- 3) етап державницько-патріотичного самоусвідомлення.

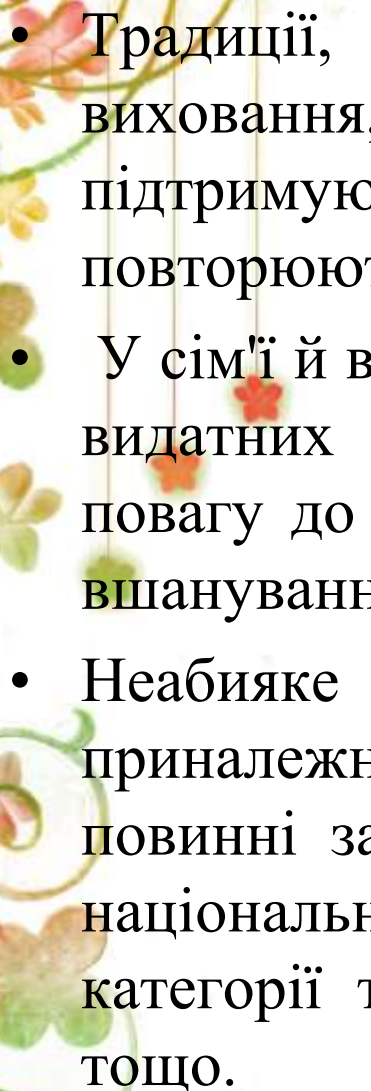



*В дитинстві відкриваєш материк,  
котрий назветься потім —  
Батьківщина. Л. Костенко*



## *Етап раннього етнічно-територіального самоусвідомлення*

- - є першоосновою, корінням патріотизму. Сприяння усвідомленню етнічної приналежності дитини розпочинається з перших днів її життя в сім'ї, якщо ця сім'я вирізняється національними особливостями і національним побутом — з материнської мови, колискової пісні, бабусиної казки, з участі дитини у народних звичаях і обрядах, із засвоєння народної пісні, з причетності до процесу народної творчості тощо.
- Діти молодшого шкільного віку беруть участь у народних життєвих діях (вертеп, колядування, віншування, гаївки, розмальовування писанок тощо).

- 
- Традиції, звичаї та обряди мають глибокий вплив на виховання, і не тільки національне, оскільки вони завжди підтримуються силою громадської думки і періодично повторюються.
  - У сім'ї й в школі діти засвоюють шанобливе ставлення до видатних українських історичних і культурних діячів, повагу до ідеалів, за які вони боролися, беруть участь у вшануванні їхньої пам'яті.
  - Неабияке значення в процесі усвідомлення етнічної приналежності має рідна мова, якій до певного часу не повинні заважати інші мови. Через неї дитина засвоює національний спосіб мислення, характерні для нього категорії та образи, ставлення до моральних цінностей тощо.



# *Формуванню національної свідомості сприяють виховні заходи у системі роботи вихователя групи продовженого дня:*

- Бесіда: «Що необхідно знати про національну символіку»
- Година спілкування: «Моральні цінності мого народу»
- «Що в імені твоїм?» Українські імена та їх значення
- Години спілкування до дня пам'яті жертв голодомору «Прости нас, пам'яте, прости»
- Виховна бесіда: «Зимові традиції: історія та сучасність»
- Патріотична бесіда День соборності України.
- Інформаційна хвилинка «День пам'яті героїв Крут»
- Година спілкування: «Українці за кордоном. Що таке діаспора?»
- Проект «Трудові традиції української родини»
- Етнографічний урок гра «Весна пробуджує природу, весна пробуджує серця»
- Бесіда «Весняні християнські свята»
- Бесіда до Дня Перемоги «Тих днів не змеркне слава»



*Підсумовуючи викладене, приходимо до наступних висновків:*

- – національне відродження України гостро ставить проблему громадянського-патріотичного виховання особистості;
- – важливого значення в системі роботи з становлення національної свідомості набувають історично-культурні, морально-етичні, природні цінності, які містить довкілля регіону, свідома опора на прогресивні традиції народної педагогіки, спадщину видатних педагогів та сучасні засади громадянського виховання в Україні.